

**UNIVERZITET
U NOVOM PAZARU**

**DEPARTMAN
ZA EKONOMSKE I RAČUNARSKE
NAUKE**

STUDIJSKI PROGRAM: POSLOVNA EKONOMIJA

Osnovne akademske studije se izvode u toku četiri školske godine, odnosno osam semestara, a ukupan obim studija je 240 ESPB. Ukupno angažovanje studenta sastoji se od aktivne nastave, samostalnog rada, kolokvija, ispita, stručne prakse i završnog rada.

Osnovne akademske studije Poslovne ekonomije sastoje se iz obaveznih i izbornih predmeta, čijim se savladavanjem obezbjeđuju neophodna znanja i vještine za stjecanje odgovarajućeg akademskog zvanja. U nastavi se primjenjuju savremene metode, koje uključuju interaktivno učenje, učenje na daljinu, korišćenje savremenih računarskih programa, mentorsko vođenje, posjete naučno-istraživačkim i privrednim organizacijama. Nastavnici i saradnici koriste pozitivna iskustva srodnih studijskih programa u nastavi, organiziraju predavanja gostujućih nastavnika i sl. Osnovne akademske studije ekonomije nude studentima široko obrazovanje iz raznih ekonomskih disciplina, neophodnih za stjecanje potrebnih kompetencija. Pri definisanju strukture studijskog programa vršene su konsultacije sa budućim poslodavcima i njihove potrebe su uzete u obzir, kao i želje studenata da steknu osnovno znanje i brže se osposobe za aktivan rad u praksi.

Osnovne akademske studije Poslovne ekonomije imaju svrhu da studentima pruže sve elemente potrebne da kvalitetno obavljaju poslove srednjeg i višeg nivoa upravljanja u različitim organizacijama, razumijevanje i analizu finansijskih izvještaja te primjenu teorijskih znanja iz preduzetništva i poslovne ekonomije u praksi. Svrha realizacije studija ekonomije jasno je formulisana i kroz strukturu programa, odnosno niz teorijskih i aplikativnih predmeta, od opšteobrazovnih do usko-specijalističkih. Student po završetku osnovnih studija stiče obrazovanje kojim je osposobljen da razumije probleme i rješava postavljene zadatke u savremenoj tranzicionoj ekonomiji primjenjujući nove ekonomske modele i iskorišćavajući potencijal savremenih informaciono-komunikacionih tehnologija na najbolji način. Na taj način studije ekonomije obezbjeđuju stjecanje znanja, vještina i kompetencija, koje su društveno opravdane i korisne.

Studije ekonomije omogućavaju uspješno obavljanje ekonomskih poslova u najširem spektru privrednih, naučnih, vladinih i nevladinih organizacija. Svrha osnovnih studija ekonomije je objedinjavanje aplikativnih i fundamentalnih znanja iz ekonomije, koja studentu omogućavaju zaposlenje u struci nakon završenih osnovnih studija ili nastavak obrazovanja na nivou master studija, u okviru iste ili neke od srodnih oblasti, na našem ili nekom drugom univerzitetu.

Studentima se pruža mogućnost da uključe svoje kreativne sposobnosti, razviju kritički pristup prema rezultatima rada i ovladaju različitim praktičnim vještinama, neophodnim za obavljanje profesije. Na taj način se ostvaruje osnovni cilj studijskog programa, koji se ogleda u obezbjeđivanju kvalitetnog obrazovnog procesa, tokom kog studenti stječu kompetencije i akademske vještine, neophodne za bavljenje ekonomskom profesijom ili za nastavak obrazovanja na višem nivou studija.

Ciljevi su jasno formulisani i preko ciljeva svakog predmeta, koji student pohađa. Ciljevi se realiziraju kroz izbalansiran odnos predavanja, praktične nastave, stručne prakse i samostalnog rada studenata.

Ciljevi osnovnih akademskih studija Poslovne ekonomije obuhvataju:

- usmjeravanje studenta ka sticanju znanja i vještina potrebnih za profesionalno obavljanje poslova iz oblasti ekonomije;
- stjecanje znanja i vještina na osnovu kojih će svršeni studenti biti osposobljeni za rad na odgovarajućim mjestima u javnom ili privatnom sektoru;
- omogućavanje studentima da prošire svoja znanja po sopstvenom izboru i da se na taj način uže specijalizuju;
- stručno osposobljava studenta da aktivno učestvuje u procesima ekonomske tranzicije i daju svoj doprinos ekonomskom razvoju zemlje;
- stjecanje znanja stranog (engleskog) jezika, koje omogućava lakše praćenje međunarodnih ekonomskih tokova kao i strane stručne i naučne literature i dalje usavršavanje u okviru različitih stručnih i naučnih programa, koji se izvode na engleskom jeziku;
- stjecanje teorijskih znanja iz različitih oblasti (statistika, matematika, informatika, mikroekonomija, makroekonomija, finansije, računovodstvo, bankarstvo, preduzetništvo, menadžment itd.), koja su neophodan preduvjet za savlađivanje teorijskih i praktičnih problema iz oblasti ekonomije;
- stjecanje teorijskih znanja i praktičnih vještina za izbor ideje o pokretanju biznisa po principima tržišne ekonomije;
- stjecanje teorijskih znanja i praktičnih vještina za rad i rukovođenje u poslovnim bankama;
- razvoj sposobnosti za rad u različitim vrstama ekipa ili timova (kroz zajedničke zadatke, nastavu i projekte grupa studenata), razvoj kreativnih sposobnosti i kritičkog odnosa prema rezultatima rada;
- stjecanje osnove za dalje obrazovanje na višim nivoima studija.

Savladavanjem studijskog programa Poslovne ekonomije student, ovisno o odabranom usmjerenju, stiče predmetno-specifične kompetencije:

- detaljno poznavanje i razumijevanje disciplina u okviru ekonomije,
- rješavanje ekonomskih problema upotrebom naučnih i praktičnih metoda,
- povezivanje osnovnih znanja iz različitih oblasti ekonomije i njihova primjena pri rješavanju konkretnih ekonomskih problema,
- praćenje i primjena savremenih dostignuća u struci,
- primjena stečenih znanja i ovladavanje novinama u struci kroz upotrebu inovacionih, informacionih i komunikacionih tehnologija.

STUDIJSKI PROGRAM – Poslovna ekonomija
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani ekonomista

R.B r.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem .	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA									
1	EOA01	Osnovi ekonomije	TM	1	O	2	3		6
2	EOA02	Matematika 1	TM	1	O	2	3		7
3	EOA03	Sociologija	AO	1	O	2	2		6
4	EOA04	Engleski jezik 1	AO	1	O	2	0		4
5	EOA05	Osnovi informatike	AO	1	O	2	2		6
6	EOA06	Statistika	TM	2	O	2	3		7
7	EOA07	Osnovi menadžmenta	TM	2	O	2	2		6
8	EOA08	Engleski jezik 2	AO	2	O	2	0		4
9	EOA09	Mikroekonomija	TM	2	O	2	3		6
10	BOA10	Kultura govora	AO	2	O	2	2		6
11	EOA11	Stručna praksa 1	SA	2	O	0	0		2
Ukupno ESPB									60
DRUGA GODINA									
12	EOA12	Makroekonomija	TM	3	O	2	2		6
13	EOA13	Osnovi marketinga	NS	3	O	2	2		6
14	EOA14	Finansijsko računovodstvo	NS	3	O	2	4		7
15	EOA15	Engleski jezik 3	AO	3	O	2	0		4
16	IB1	Predmet izbornog bloka 1	AO	3	I	2	2		6
17	EOA18	Kvantitativne metode	TM	4	O	2	2		6
18	EOA19	Upravljačko računovodstvo	NS	4	O	2	4		7
19	EOA20	Engleski jezik 4	AO	4	O	2	0		4
20	EOA21	Istraživanje tržišta	NS	4	O	2	2		6

21	IB2	Predmet izbornog bloka 2	NS/TM	4	I	2	2		6
22	EOA24	Stručna praksa 2	SA	4	O	0	0		2
Ukupno ESPB								60	
TREĆA GODINA									
23	EOA25	Poslovni informacijski sistemi	SA	5	O	2	2		6
24	EOA26	Strategijski menadžment	SA	5	O	2	2		6
25	EOA27	Organizacija preduzeća	TM	5	O	2	2		6
26	IB3	Predmet izbornog bloka 3	NS	5	I	2	2		6
27	EOA30	Menadžment ljudskih resursa	SA	5	O	2	2		6
28	EOA31	Finansijski menadžment	NS	6	O	3	3		8
29	EOA32	Bankarski menadžment	NS	6	O	3	3		8
30	IB4	Predmet izbornog bloka 4	SA/NS	6	I	2	2		6
31	IB5	Predmet izbornog bloka 5	NS/AO	6	I	2	2		6
32	EOA37	Stručna praksa 3	SA	6	O	0	0		2
Ukupno ESPB								60	
ČETVRTA GODINA									
33	EOA38	Preduzetništvo	NS	7	O	2	2		6
34	IB6	Predmet izbornog bloka 6	NS/SA	7	I	2	2		6
35	IB7	Predmet izbornog bloka 7	SA	7	I	2	2		6

36	EOA43	Upravljanje investicijama	NS	7	O	3	2		6
37	EOA44	Računovodstvo no informacijski sistemi	NS	7	O	2	2		6
38	EOA45	Projektni menadžment	SA	8	O	3	3		8
39	EOA46	Menadžment malih i srednjih preduzeća	NS	8	O	3	2		7
40	EOA47	Menadžment kvaliteta	SA	8	O	2	2		6
41	IB8	Predmet izbornog bloka 8	SA	8	I	2	3		6
42	20.EOA50	Završni rad	SA	8	O	0	0		3
Ukupno ESPB									60

Predmeti izbornih blokova:

R.Br.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Menadžment životne sredine	3	2	2	6
	Komunikologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Poslovno pravo	4	2	2	6
	Opšta psihologija	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Sigurnost veb aplikacija	5	2	2	6
	Monetarne finansije	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Odnosi s javnošću	6	2	2	6
	Akademsko pisanje	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	6	2	2	6
	Javne finansije	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Elektronsko poslovanje	7	2	2	6
	Radno pravo	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Berze i berzansko poslovanje	7	2	2	6
	Osnovi psihologije rada	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Menadžment prodaje i odnosa sa kupcima	8	2	3	6
	Poresko pravo	8	2	3	6

**PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM POSLOVNA EKONOMIJA**

1. Carina je instrument kvalitativnog regulisanja:
  - a) Transporta
  - b) Uvoza
  - c) Poreskih prihoda države

2. Trampa je:
  - a) Oblik razmjene roba na tržištu
  - b) Najjednostavniji oblik razmjene roba
  - c) Razmjena robe za novac

3. Lična štednja je:
  - a) Dio dohotka na koji se plaća porez
  - b) Dio dohotka koji nije potrošen
  - c) Dio dohotka koji je potrošen

4. Ponuđena količina je:
  - a) Količina koju firme žele da prodaju u određenom periodu
  - b) Količina koju firme zaista prodaju
  - c) Količina koju domaćinstva očekuju

5. Fiksni troškovi u odnosu na obim proizvodnje su:
  - a) Zavisni
  - b) Delimično zavisni
  - c) Nezavisni

6. Makroekonomski problemi su:
  - a) Inflacija, nezaposlenost, niska produktivnost
  - b) Pozitivna nula, gubitak
  - c) fiksni, varijabilni troškovi

7. “Ocem ekonomije” se smatra ekonomista:
  - a) Džon Majnard Kejnz
  - b) Karl Marks
  - c) Adam Smit

8. Elementi ekonomske teorije su:
  - a) Varijable, pretpostavke, hipoteze, verifikacije, predviđanja
  - b) Analiza i sinteza
  - c) Indukcija i dedukcija

9. Šta označava pojam “ponuda” u ekonomiji?
  - a) Količina dobara i usluga koje su spremne za prodaju po određenoj cijeni
  - b) Količina dobara i usluga koje su potrebne tržištu
  - c) Troškovi proizvodnje dobara
  - d) Broj proizvođača na tržištu

10. Koja vrsta tržišta karakteriše jedan prodavac i mnogo kupaca?

- a) Oligopson
- b) Monopol
- c) Monopson
- d) Monopolistička konkurencija

11. Osnovna ideja teorije komparativne prednosti je da:

- a) Zemlje treba da se fokusiraju na proizvodnju dobara u kojima imaju apsolutnu prednost
- b) Zemlje treba da se specijalizuju i trguju dobrima u kojima imaju niže oportunitetne troškove
- c) Zemlje treba da se oslanjaju isključivo na domaću proizvodnju radi očuvanja ekonomije
- d) Zemlje treba da primjene protekcionizam kako bi zaštitile svoju domaću industriju

12. Koje ponašanje se dešava kada cijena jednog dobra raste, a potrošnja drugog dobra pada?

- a) Komplementarno
- b) Substitucija
- c) Elastično
- d) Neelastično

13. Koji termin označava ukupan novčani iznos koji preduzeće ima nakon što oduzme sve troškove od ukupnih prihoda?

- a) Profit
- b) Rashod
- c) Prihod
- d) Dohodak

14. Koje od navedenih tržišta se karakteriše velikim brojem prodavaca i kupaca, slobodnim ulaskom i izlaskom sa tržišta?

- a) Oligopol
- b) Monopol
- c) Monopson
- d) Potpuna konkurencija

15. Koji termin označava ukupnu vrijednost dobara i usluga koje zemlja uvozi minus vrijednost dobara i usluga koje izvozi?

- a) Bilans plaćanja
- b) Trgovinski balans
- c) Fiskalni deficit
- d) Budžetski suficit

16. Koja ekonomska politika se odnosi na upotrebu državnih rashoda i poreza kako bi se regulisala ekonomska aktivnost?

- a) Fiskalna politika
- b) Monetarna politika
- c) Trgovinska politika
- d) Ekspanzionistička politika

17. Šta predstavlja "liberalizacija trgovine"?

- a) Povećanje ograničenja u međunarodnoj trgovini
- b) Smanjenje barijera u međunarodnoj trgovini

- c) Povećanje carina na uvoz
- d) Ograničenje izvoza robe

18. Šta predstavlja pojam “marža” u ekonomiji?

- a) Razlika između ukupnih prihoda i ukupnih troškova
- b) Procenat poreza koji se plaća na prihod
- c) Procenat profita koji se reinvestira u poslovanje
- d) Razlika između cijene prodaje i troška proizvodnje

19. Kako se definiše “profit” u ekonomiji?

- a) Ukupni novčani tok koji preduzeće ima
- b) Novčani iznos koji preduzeće ostvaruje od prodaje dobara
- c) Prihod minus troškovi
- d) Cijena po kojoj se roba prodaje na tržištu

20. Koja oblast ekonomije se bavi proučavanjem pojedinačnih subjekata (kupaca i prodavaca)?

- a) Mikroekonomija
- b) Makroekonomija
- c) Institucionalna ekonomija
- d) Nacionalna ekonomija

21. Koja oblast ekonomije proučava šira kretanja u ekonomiji kao što su inflacija, nezaposlenost i rast BDP-a?

- a) Makroekonomija
- b) Mikroekonomija
- c) Ekonomija razmjene
- d) Ekonomija tržišta

22. Kako se naziva situacija na tržištu kada postoji mali broj prodavaca koji dominiraju?

- a) Oligopol
- b) Monopol
- c) Monopson
- d) Monopolistička konkurencija

23. Šta je “inflacija” u ekonomiji?

- a) Pad cijena dobara i usluga
- b) Stalna cijena dobara i usluga
- c) Rast cijena dobara i usluga
- d) Stagnacija cijena dobara i usluga

24. Aktiva je?

- a) Novac
- b) Ukupna imovina preduzeća
- c) Zalihe

25. Pasiva je?

- a) Krediti
- b) Izvori sredstava preduzeća
- c) Kapital

26. Bilans stanja preduća je?
- a) Finansijski izvještaj o stanju imovine preduzeća
  - b) Računovodstvena informacija
  - c) Računovodstveni podatak
27. Bilans uspjeha preduzeća je?
- a) Finansijski izvještaj u kome se prikazuju prihodi
  - b) Finansijski izvještaj u kome se prikazuju prihodi i rashodi
  - c) Finansijski izvještaj u kome se prikazuju rashodi
28. Korisnici internih računovodstvenih informacija su?
- a) Vlasnici kapitala
  - b) Organi upravljanja i rukovođenja
  - c) Stručne službe u preduzeću
  - d) Zaposleni
  - e) Svi od ponuđenih
29. Korisnici eksternih računovodstvenih informacija su?
- a) Država i njeni organi
  - b) Banke (kao kreditori preduzeća)
  - c) Ostali poverioci (dobavljači i dr.)
  - d) Statistički zavodi, privredne komore i dr.
  - e) Potencijalni investitori
  - f) Svi od ponuđenih
30. Šta znači produktivnost ?
- a) Gubitak u poslovanju
  - b) Odnos između proizvedenih dobara/usluga i uložених resursa
  - c) Promet na berzi
  - d) Ukupan broj zaposlenih
31. Prodavanje robe na stranom tržištu ispod komercijalne cijene koštanja naziva se?
- a) Monopol
  - b) Inflacija
  - c) Dumping
  - d) Ekonomija obima
32. Šta podrazumijeva likvidnost u poslovanju?
- a) Poslovati s gubicima
  - b) Imati visok dug
  - c) Imati dovoljno gotovine za pokrivanje obaveza
  - d) Poslovati bez plana
33. Šta podrazumijeva ulogu žiranta?
- a) Osoba koja prodaje akcije
  - b) Osoba koja uzima kredit
  - c) Osoba koja se obavezala platiti obaveze ukoliko to ne učini dužnik
  - d) Osoba koja štedi novac
34. Šta predstavlja javni suficit?
- a) Višak rashoda u odnosu na prihode

- b) Nula saldo u budžetu
- c) Poslovni gubitak
- d) Višak prihoda u odnosu na rashode

35. Šta označava pojam finansiranja?

- a) Kupovina i prodaja akcija
- b) Dobijanje novčanih sredstava za pokrivanje troškova
- c) Ulaganje u nekretnine
- d) Otplaćivanje dugova

36. Biti efikasan u poslovanju znači?

- a) Trošiti više resursa nego što je potrebno
- b) Postizati visoke rezultate s minimalnim resursima
- c) Raditi sporo i pažljivo
- d) Pratiti trendove na tržištu

37. Ko je osnovno odgovoran za upravljanje porezima?

- a) Komercijalne banke
- b) Država
- c) Privatne kompanije
- d) Međunarodne organizacije

38. Šta označava dividenda?

- a) Kamata na kredit
- b) Dio dobiti koji se isplaćuje akcionarima
- c) Trošak proizvodnje
- d) Cijena akcije na berzi

39. Akcije predstavljaju?

- a) Otpis vrijednosti
- b) Vlasnički udio u kapitalu kompanije
- c) Kreditnu obavezu
- d) Troškove proizvodnje

40. Šta predstavlja skraćenica PDV?

- a) Proizvodnju dobara
- b) Porez na dodatnu vrijednost
- c) Planiranje i vođenje projekata
- d) Profit, dobit i vlasnički kapital

41. Šta predstavlja subvencija?

- a) Kamata na kredit
- b) Finansijska pomoć ili podrška koju država pruža određenoj industriji ili sektoru
- c) Trošak proizvodnje
- d) Cijena akcije na berzi

42. Društvo sa ograničenom odgovornošću predstavlja?

- a) Pravno lice s ograničenom odgovornošću čiji su vlasnici članovi društva
- b) Neprofitnu organizaciju

- c) Organizaciju s neograničenom odgovornošću
- d) Javno preduzeće

43. Šta predstavlja siva ekonomija?

- a) Legalno poslovanje
- b) Poslovanje na berzi
- c) Nelegalne poslove koji nisu prijavljeni državi
- d) Monopolsko poslovanje

44. Šta se podrazumijeva privatizacijom?

- a) Prenos vlasništva državnih preduzeća u privatne ruke
- b) Nacionalizacija
- c) Poslovanje sa stranim partnerima
- d) Subvencioniranje državnih firmi

45. Otpis vrijednosti osnovnih sredstava naziva se?

- a) Amortizacija
- b) Deprecijacija
- c) Investicija
- d) Kapitalizacija

46. Šta podrazumijeva pojam "štednja"?

- a) Kupovina akcija na berzi
- b) Odlaganje novca u svrhu budućih potreba ili investicija
- c) Trošenje novca bez plana
- d) Poslovna dobit

37. Šta podrazumijeva elektronsko poslovanje?

- a) Ručna proizvodnja tradicionalnih proizvoda
- b) Obavljanje poslovnih aktivnosti putem elektronskih sistema i tehnologija
- c) Fizičko prisustvo na tržištu
- d) Korišćenje gotovine u svim transakcijama

48. Šta predstavlja biznis plan?

- a) Plan za odmor i rekreaciju zaposlenih
- b) Detaljan dokument koji opisuje poslovanje, ciljeve i strategiju preduzeća
- c) Mesečni izvještaj o prihodima i rashodima
- d) Planiranje radnog vremena zaposlenih

49. Šta znači bankrot u kontekstu preduzeća?

- a) Finansijski uspjeh preduzeća
- b) Nemogućnost izmirenja dugova i obaveza, što dovodi do prestanka poslovanja
- c) Povećanje profita
- d) Investiranje u nove tehnologije

50. Šta podrazumijeva korišćenje kredita u poslovne svrhe?

- a) Finansijski instrument koji omogućava pozajmicu novca s obavezom vraćanja sa kamatom
- b) Investiranje u akcije na berzi
- c) Planiranje budžeta

d) Prodaja proizvoda ili usluga na kredit

51. Monetarna ravnoteža je usaglašenost između:

- a) raspoložive i potrebne količine novca u jednoj zemlji
- b) priliva i odliva deviza
- c) akumulacije i investicija

52. Amortizacija je proces rabaćenja (trošenja):

- a) sredstva za rad
- b) predmeta rada
- c) zemljišta

53. Kamata je:

- a) finansijski prinos od akcija
- b) finansijski prinos od novčanih fondova i pozajmljenih novčanih sredstava
- c) finansijski prinos od gotovog novca u blagajni

54. Nacionalni dohodak se raspoređuje na:

- a) ličnu potrošnju i akumulaciju
- b) ličnu potrošnju i amortizaciju
- c) amortizaciju i akumulaciju

55. Mjenica je pismena obaveza:

- a) povjerioca
- b) komisionara
- c) dužnika

56. Ključni ekonomski principi su:

- a) informalnost i pravednost
- b) organizovanost, uravnoteženost i obuhvatnost
- c) produktivnost, ekonomičnost i rentabilnost

57. Dividenda je dohodak od:

- a) akcija
- b) štedišnih uloga
- c) nekretnina

58. Recesija je:

- a) blaga ekonomska kriza
- b) duboka ekonomska kriza
- c) faza oživljavanja privredne aktivnosti

59. Efektivni strani novac je:

- a) moneta
- b) valuta
- c) deviza.

60. Štednja stanovništva spada u:

- a) finansijske investicije
- b) realne investicije
- c) proizvodne investicije

61. Direktna strana ulaganja mogu biti:

- a) samo u obliku akcija
- b) samo u obliku udjela
- c) u obliku akcija i udjel

62. Broker je:

- a) posrednik u trgovini koji zaključuje ugovore u svoje ime i za svoj račun
- b) posrednik u trgovini koji zaključuje ugovore u tuđe ime, a za tuđ račun
- c) trgovac hartijama od vrijednosti

63. Budžet je:

- a) proračun državnih prihoda i rashoda za jednu fiskalnu godinu
- b) količina novca kojim raspolaže jedno domaćinstvo
- c) proračun prihoda i priliva preduzeća za jednu poslovnu godinu

64. Profitna stopa je pokazatelj:

- a) produktivnosti
- b) rentabilnosti
- c) ekonomičnosti

65. Konkurentnost je:

- a) sposobnost da se proizvede kvalitetan proizvod
- b) borba robe na tržištu
- c) sposobnost ponuđača robe da bude bolji od drugog na tržištu

66. Platni bilans čine:

- a) finansijski i valutni bilans
- b) bilans usluga i devizni bilans
- c) bilans tekućih transakcija i bilans kapitalnih transakcija

67. Štednja stanovništva spada u:

- a) finansijske investicije
- b) realne investicije
- c) proizvodne investicije

68. Efektivna tražnja je:

- a) agregatna tražnja
- b) investiciona potrošnja
- c) zbir očekivane potrošnje i očekivanih investicija

69. Multiplikator je koeficijent koji pokazuje:

- a) odnos štednje i investicija
- b) odnos potrošnje i štednje
- c) odnos investicija i nacionalnog dohotka

70. Fiksni troškovi su:

- a. troškovi sredstava za rad
- b. troškovi prometa

c. transportni troškovi

71. Monopol je stanje tržišta sa:

- a) Jednim prodavcem
- b) Jednim kupcem
- c) Dva prodavca

72. Nominalna kamatna stopa jednaka je:

- a) Realna kamatna stopa - očekivana stopa inflacije
- b) Realna kamatna stopa + očekivana stopa inflacije
- c) Očekivana stopa inflacije - realna kamatna stopa

73. Ravnoteža cijena je:

- a) Cijena za sva dobra
- b) Najmanja cijena koja se traži za dobra
- c) Cijena za koju je ponuda jednaka potražnji

74. Inflacija se definiše kao:

- a) Rast svih cijena
- b) Porast opšteg nivoa cijena
- c) Rast najvećeg broja cijena

75. Varijabilni troškovi su:

- a) Troškovi predmeta rada i angažovane radne snage
- b) Troškovi sredstava za rad
- c) Troškovi alata i rezervnih dijelova

76. Moneta je:

- a) Papirni novac
- b) Kovani novac
- c) Kreditni novac

77. Šta su FDI:

- a) Strane Direktne Investicije (Foreign Direct Investment)
- b) Federalne Devizne Investicije
- c) Finansijske Dolarske Investicije

78. Makroekonomija proučava:

- a) Ekonomske zakonitosti na nivou ukupne privrede
- b) Pravila upravljanja velikim preduzećima
- c) Najveća robna tržišta

79. Ponuda i tražnja su važni elementi:

- a) Tržišta
- b) Organizacije
- c) Resursa

80. Potrošnja je:

- a) Promet u maloprodaji
- b) Proces zadovoljavanja određenih potreba

c) Upotreba berzanskih proizvoda

81. Prihod od akcija je:

- a) Kamata
- b) Dividenda
- c) Renta

82. Akcije su:

- a) Dužničke hartije od vrijednosti
- b) Vlasničke hartije od vrijednosti
- c) Derivatne hartije od vrijednosti

83. Mikroekonomija proučava:

- a) Ponašanje pojedinačnih privrednih subjekata
- b) Ponašanje neprivrednih subjekata
- c) Javnu potrošnju

84. Proces razmjene odvija se:

- a) U transportu
- b) Na tržištu
- c) U preduzeću

85. Tržišna cijena je:

- a) Prosečna cijena proizvodnje;
- b) Cijena koštanja;
- c) Novčani izraz tržišne vrijednosti robe.

86. Novac je opšti ekvivalent ako je:

- a) Roba
- b) Deviza
- c) Od metala

87. Sa povećanjem ponude:

- a) Raste ravnoteža cijena i količina
- b) Raste cijena, pada količina
- c) Pada cijena, raste količina

88. Siva ekonomija obuhvata:

- a) Ekonomske aktivnosti koje se obavljaju na "crnom tržištu"
- b) Skup ekonomskih aktivnosti koje se obavljaju van institucionalnog privrednog ambijent;
- c) Skup ekonomskih aktivnosti koje se obavljaju u "zelenoj zoni"

89. Recesija je:

- a) Rast proizvodnje i zaposlenosti
- b) Stagnacija proizvodnje i zaposlenosti
- c) Opadanje proizvodnje i zaposlenosti

90. Berza je:

- a) Stalno organizovano tržište vrijednosnim papirima
- b) Stalno organizovano tržište robe iz robnih rezervi
- c) Stalno organizovano tržište vrijednosnim papirima novcem, robom i tržištem

91. Šta je GDP:

- a) General Devise Placemnet (Generalni položaj ulaganja)
- b) Gross Domestic Product (Bruto domaći proizvod)
- c) Gross Domestic Price (Prosečna domaća cijena)

92. Slobodna konkurencija je tržišno stanje sa:

- a) Dva prodavca i dva kupca
- b) Velikim brojem prodavaca i kupaca
- c) Malim brojem prodavaca i kupaca

93. Trgovačka marža (rabat) je:

- a) Maloprodajni popust za odloženo plaćanje
- b) Razlika između prodajne i nabavne cijene trgovca namenjen ostvarivanju profita
- c) Raspon nivelisanih cijena u maloprodaji

94. Prema dospijeću obveznice mogu biti:

- a) Mesečne i godišnje
- b) Dnevne i nedeljne
- c) Kratkoročne, srednjoročne i dugoročne

95. Društveni proizvod je veći od nacionalnog dohotka za:

- a) Vrijednost amortizacije
- b) Vrijednost predmeta rada
- c) Vrijednost materijala za reprodukciju

96. Ekonomija kao nauka istražuje:

- a) Zakovitosti u ekonomskoj oblasti društvenog života
- b) Indikatore ekonomičnosti
- c) Organizacija društvenog života

97. Otvorena privreda je:

- a) Privreda koja je uključena u međunarodnu trgovinu
- b) Privreda koja saraduje samo sa susjedima
- c) Privreda koja samo sa svojim kontinentom

98. Troškovi poslovanja preduzeća su:

- a) Izdaci i rashodi preduzeća
- b) Podizanje kredita
- c) Naplata potraživanja

99. Šta od navedenog nije funkcija novca:

- a) Sredstvo proizvodnje
- b) Mjerilo vrijednosti
- c) Blago

100. Stagflacija je stanje u kome:

- a) Inflacija raste, a nezaposlenost pada
- b) Inflacija i nezaposlenost rastu
- c) Inflacija i nezaposlenost padaju

RJEŠENJA - POSLOVNA EKONOMIJA:

1. b	33. c	67. a
2. b	34. d	68. a
3. b	35. b	69. a
4. a	36. b	70. b
5. c	37. b	71. a
6. a	38. b	72. c
7. c	39. b	73. b
8. a	40. b	74. d
9. a	41. b	75. c
10. b	42. a	76. b
11. b	43. c	77. a
12. a	44. a	78. c
13. a	45. a	79. a
14. d	46. b	80. b
15. b	47. b	81. a
16. a	48. b	82. d
17. b	49. b	83. b
18. d	50. a	84. c
19. c	51. a	85. b
20. a	52. a	86. a
21. a	53. b	87. b
22. a	54. a	88. c
23. c	55. c	89. a
24. b	56. c	90. b
25. b	57. a	91. a
26. a	58. a	92. c
27. b	59. c	93. b
28. e	60. a	94. b
29. f	61. c	95. a
30. b	62. b	96. a
31. c	63. a	97. b
32. c	64. b	98. c
	65. c	99. d
	66. c	100. b